

สรุปผลการประชุมคณะทำงานเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการ
ของอาเซียน (Working Committee on Financial Services Liberalization under the ASEAN
Framework Agreement on Services: WC-FSL) ครั้งที่ ๓๔
เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๕ ณ ประเทศสิงคโปร์

๑. ความคืบหน้าโครงการจัดทำฐานข้อมูลตัวชี้วัดข้อจำกัดด้านการค้าบริการของอาเซียน
(The Services Trade Restrictiveness Database) โดยธนาคารโลก (World Bank)

จากการประชุมระหว่างผู้แทนแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียนกับผู้แทนจากธนาคารโลกผ่านระบบการประชุมทางไกลผ่านจอภาพ (Video Conference System) ซึ่งเป็นไปตามมติที่ประชุม WC-FSL ครั้งที่ ๓๓ ที่ให้เชิญผู้แทนจากธนาคารโลกเข้าร่วมการประชุม WC-FSL ครั้งที่ ๓๔ เพื่อชี้แจงและให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับโครงการประมวลผลข้อมูลตัวชี้วัดข้อจำกัดด้านการค้าบริการของอาเซียน (ASEAN Services Trade Restrictiveness Indexes: ASTRIs) ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างธนาคารโลกกับอาเซียนในประเด็นที่ประเทศสมาชิกอาเซียนได้แจ้งความกังวลไปก่อนหน้านี้ พร้อมทั้งตอบคำถามในประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับแบบสอบถามและวิธีการจัดทำ (Methodology) ทั้งนี้ ที่ประชุมได้รับการชี้แจงจากธนาคารโลกในประเด็นข้อสงสัยต่างๆ โดยในส่วนของประเทศไทยได้สอบถามในประเด็นเกี่ยวกับตัวแบบสอบถามในหมวดการบริการประกันภัยว่า เหตุใดจึงมีเพียงสาขาย่อยประกันชีวิต (Life Insurance) และสาขาย่อยประกันภัยรถยนต์ (Automobile Insurance) ไม่มีสาขาย่อยประกันวินาศภัย (Non-Life Insurance) และอื่นๆ รวมอยู่ด้วย ซึ่งผู้แทนธนาคารโลกได้ชี้แจงว่า ทางคณะผู้วิจัยต้องการให้คำถามครอบคลุมทั้งในบริการประกันชีวิตและบริการประกันวินาศภัย แต่เพื่อหลีกเลี่ยงการมีข้อคำถามจำนวนมากและซับซ้อนเกินไป จึงได้เลือกสาขาย่อยที่มีนัยสำคัญมากที่สุดและสามารถเป็นตัวแบบบริการประกันวินาศภัยได้ดีที่สุด ได้แก่ สาขาย่อยประกันภัยรถยนต์ นอกจากนี้ ผู้แทนฝ่าย WC-FSL ยังได้เน้นย้ำถึงความกังวลของประเทศสมาชิกอาเซียนถึงความถูกต้องของข้อมูลและขอบเขตความรู้ความเข้าใจของบริษัทกฎหมายในภาคเอกชนที่ดำเนินธุรกิจในกลุ่มประเทศอาเซียนที่ทางธนาคารโลกกำหนดให้เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ว่าอาจทำให้ข้อมูลที่ธนาคารโลกได้รับมีความคลาดเคลื่อนและไม่ครบถ้วน ซึ่งในประเด็นนี้ ทางธนาคารโลกแจ้งว่าจะดำเนินการให้บริษัทกฎหมายเหล่านั้นติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่ด้านการกำกับดูแลและออกกฎเกณฑ์ (Regulators) ที่เกี่ยวข้องของแต่ละประเทศสมาชิกโดยตรงเพื่อยืนยันความถูกต้องของข้อมูล ก่อนจะทำการส่งแบบสอบถามให้ธนาคารโลกรวบรวม โดยสำนักเลขาธิการอาเซียนจะประสานงานเพื่อรวบรวมรายชื่อและช่องทางการติดต่อของผู้แทนแต่ละประเทศสมาชิกส่งให้ธนาคารโลกดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ธนาคารโลกจะรวบรวมข้อมูลทั้งหมดจากบริษัทผู้ตอบแบบสอบถามในช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๕๕ และส่งผลของการศึกษาที่ได้ให้กับหน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่ด้านการกำกับดูแลและออกกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องของแต่ละประเทศสมาชิกเพื่อตรวจสอบความถูกต้องในช่วงเดือนมกราคม ๒๕๕๖ โดยผู้แทนธนาคารโลกจะนำเสนอข้อมูลการศึกษานี้ให้แก่ประเทศสมาชิกอาเซียนในการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่อง ASTRIs เพื่อขอความเห็นและยืนยันความถูกต้องของข้อมูลอีกครั้งหนึ่ง อย่างไรก็ตามผู้แทนฝ่าย WC-FSL ได้แจ้งให้ผู้แทนธนาคารโลกได้รับทราบถึงเงื่อนไขที่ผลของการศึกษาดังกล่าวรวมถึงผลการศึกษาอื่นใดที่มีข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินประเทศสมาชิก จะต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียนก่อนจึงจะสามารถเผยแพร่ต่อสาธารณะได้

ประธานการประชุมได้สอบถามผู้แทนธนาคารโลกถึงกรณีที่ต้องการการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) ได้ขอความร่วมมือจากประเทศสมาชิกอาเซียนในการให้ข้อมูลเพื่อจัดทำตัวชี้วัดข้อจำกัดด้านการค้าบริการ (Services Trade Restrictiveness Indexes: STRIs) ซึ่งเป็นการศึกษาที่มีลักษณะคล้ายกันกับโครงการของธนาคารโลกดังกล่าวว่าทางองค์กรทั้งสองคือธนาคารโลกและ WTO สามารถแบ่งปันข้อมูลและประสานข้อมูลระหว่างกันได้หรือไม่ ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้เป็นการทำงานซ้ำซ้อนกัน รวมถึงช่วยลดภาระและ

เวลาที่แต่ละประเทศสมาชิกต้องใช้ในการให้ข้อมูลดังกล่าว ซึ่งในประเด็นนี้ ทางผู้แทนธนาคารโลกแจ้งต่อที่ประชุมว่าจะสอบถามไปยังองค์กรที่เกี่ยวข้องและจะแจ้งให้ที่ประชุม WC-FSL ทราบในโอกาสต่อไป

๒. ความคืบหน้าการดำเนินการทบทวนกลางเทอม (ERIA's Mid-term Review)

Economic Research Institute for ASEAN and East Asia (ERIA) ได้ทำการปรับปรุงร่างรายงานฉบับสมบูรณ์(Draft Final Report) สำหรับการทบทวนกลางเทอม (Mid-term Review) เพื่อประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคืบหน้าของการดำเนินการตามมาตรการต่างๆ ในการเปิดเสรีของอาเซียน เปรียบเทียบกับเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ในการมุ่งสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ตามที่ประเทศสมาชิกได้เคยให้ความเห็นไว้ก่อนหน้านี้ รวมถึงได้ให้คำชี้แจงต่อประเด็นคำถามและข้อสงสัยต่างๆ ของประเทศสมาชิก พร้อมทั้งได้ทำการเวียนร่างรายงานฯ ฉบับปรับปรุงดังกล่าวให้กับประเทศสมาชิกอาเซียนผ่านทางสำนักเลขาธิการอาเซียนเรียบร้อยแล้วโดยหากไม่มีประเด็นที่ต้องแก้ไขเพิ่มเติม ERIA จะทำการจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report) และเวียนให้ประเทศสมาชิกอาเซียนอย่างเป็นทางการอีกครั้งหนึ่ง

ทั้งนี้ ประธานการประชุมได้ให้ความเห็นในที่ประชุม WC-FSL ว่า ประเทศสมาชิกอาเซียนควรพิจารณาจำกัดหรือลดปริมาณโครงการการศึกษาวิจัย หรือการจัดทำข้อมูลต่างๆ ลงบ้างโดยเฉพาะในช่วงปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นช่วง ๕ ปีสุดท้ายก่อนเข้าสู่การเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินอย่างเต็มรูปแบบ เนื่องจากแต่ละประเทศจำเป็นต้องมุ่งความสนใจไปที่เป้าหมายหลักคือการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินดังกล่าว โครงการการศึกษาวิจัยและการจัดทำข้อมูลเหล่านี้จะทำให้ประเทศสมาชิกต้องใช้ทรัพยากรและเวลาไปกับกระบวนการจัดทำและการตรวจสอบข้อมูลซึ่งอาจกระทบต่อภารกิจหลักได้

๓. ความคืบหน้าภารกิจด้านการรวมกลุ่มสาขาประกันภัย (Insurance Integration)

ที่ประชุมได้หารือกันถึงบทบาทหน้าที่ระหว่าง WC-FSL กับคณะทำงานในกรอบการประชุมหน่วยงานกำกับดูแลการประกันภัย (ASEAN Insurance Regulators's Meeting: AIRM) ในด้านการส่งเสริมการรวมตัวของสาขาประกันภัยโดยเห็นชอบให้ทั้งสองคณะทำงานประสานการทำงานและร่วมมือกันในการกิจด้านการกำกับดูแล ออกกฎระเบียบและกฎเกณฑ์ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการเสริมสร้างขีดความสามารถ (Capacity Building) ในสาขาประกันภัย ทั้งนี้ WC-FSL จะรับผิดชอบหลักในส่วนของการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินสาขาประกันภัย (Liberalization Aspect) เพื่อเป้าหมายด้านการส่งเสริมการรวมตัวของสาขาประกันภัย ในขณะที่ AIRM จะเน้นความรับผิดชอบไปที่ภารกิจด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน(Infrastructure Development)ด้านกฎระเบียบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของประเทศสมาชิกในสาขาประกันภัยในการนี้ ประธานการประชุมได้แจ้งให้ที่ประชุม WC-FSL ทราบถึงผลของการหารือกรอบระหว่างประธาน WC-FSL และประธาน AIRM ที่เกิดขึ้นตามมติที่ประชุม WC-FSL ครั้งที่ ๓๓ ถึงบทบาทหน้าที่ระหว่าง WC-FSL กับ AIRM ในภารกิจดังกล่าว ซึ่งประธาน AIRM กล่าวถึงภารกิจด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถว่าทาง AIRM อาจจะไม่สามารถระบุความจำเป็นในการพัฒนาโครงการเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถที่เหมาะสมและมีลักษณะเฉพาะสำหรับแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียนได้แต่จะระบุเป็นภาพรวมโดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ความต้องการและความจำเป็นในการเสริมสร้างขีดความสามารถ (Capacity Building Needs) ในสาขาประกันภัยของแต่ละประเทศที่ได้เก็บรวบรวมไว้ก่อนหน้านี้ นอกจากนี้ การหารือกรอบดังกล่าวยังได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการมีหน่วยงานที่สามารถทำหน้าที่เป็นสื่อกลางและเป็นผู้ประสานงานระหว่าง WC-FSL และ AIRM เพื่อประสานการทำงาน ความคืบหน้าและผลการตัดสินใจในประเด็นต่างๆ ของทั้งสองคณะทำงานให้มีความต่อเนื่อง เนื่องจากเป็นการยากที่จะ

ดำเนินการให้มีผู้แทนของแต่ละฝ่ายเข้าร่วมในการประชุมของกันและกัน ซึ่งในประเด็นนี้ ที่ประชุม WC-FSL เห็นชอบให้สำนักเลขาธิการอาเซียนทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานดังกล่าว ทั้งนี้ ที่ประชุมมีมติให้ประธาน AIRM ร่วมกับ WC-FSL และสำนักเลขาธิการอาเซียนจัดทำแผนงานด้านการรวมกลุ่มสาขาประกันภัยพร้อมทั้งจัดทำร่างเอกสารบันทึกความเข้าใจ (Document of Understanding) ในเรื่องมาตรฐานจริยธรรมและการปฏิบัติงานระหว่างกัน (Code of Conduct) โดยเฉพาะในประเด็นการส่งต่อหรือแบ่งปันข้อมูลที่มีความอ่อนไหวระหว่างกัน (Sensitive Information) เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสกระทรวงการคลังและธนาคารกลางอาเซียน (ASEAN Finance and Central Bank Deputies' Meeting: AFDM) ที่จะมีการประชุมอีกครั้งในช่วงเดือนมีนาคม หรือเมษายน ๒๕๕๖ เพื่อให้การรับรองอย่างเป็นทางการ ซึ่งจะเป็นบรรทัดฐานและหลักปฏิบัติให้กับความร่วมมือระหว่างกันอื่นๆ ในอนาคต ทั้งนี้ ที่ประชุมยังได้หารือกันในเรื่องต้นตอของการกำหนดเป้าหมายของแผนงานด้านการรวมกลุ่มสาขาประกันภัย อาทิ เป้าหมายเพื่อลดต้นทุนในการทำธุรกิจในประเทศสมาชิก เป้าหมายเพื่อลดข้อจำกัดการทำธุรกิจใน Mode1 (การให้บริการข้ามพรมแดน) และ Mode3 (การจัดตั้งองค์กรธุรกิจ) เป็นต้น

ในส่วนของร่างข้อกำหนดและขอบเขตของงาน (Terms of Reference: TOR) ของคณะทำงานด้านเทคนิค (Technical Working Group: TWG) ด้านการรวมกลุ่มสาขาประกันภัยของ WC-FSL นั้น ที่ประชุมมีความเห็นให้ WC-FSL รับผิดชอบภารกิจด้านการรวมกลุ่มสาขาประกันภัยร่วมกัน (Plenary Form) โดยไม่ต้องตั้งคณะทำงานด้านเทคนิค (TWG) ขึ้นมาใหม่โดยให้มีการจัดสรรเวลาเพื่อหารือในหัวข้อการรวมกลุ่มสาขาประกันภัย (Insurance Integration) โดยเฉพาะ ในทุกการประชุม WC-FSL ซึ่งในประเด็นนี้ ผู้แทนจากเวียดนาม ทักท้วงว่า เอกสาร TOR เดิมที่มีการใช้คำว่า "Technical Working Group" เป็นส่วนหนึ่งของชื่อเอกสารอาจสร้างความสับสนในโครงสร้างการทำงานว่ามีการตั้งคณะทำงานกลุ่มย่อยขึ้นใหม่ภายใต้ WC-FSL เพื่อมาดูแลภารกิจนี้โดยเฉพาะที่ประชุมจึงมีมติให้มีการทบทวนเพื่อปรับเปลี่ยนชื่อเอกสาร TOR ให้สะท้อนลักษณะการทำงานที่เป็น Plenary Form นอกจากนี้ ประธาน WC-FSL จะดำเนินการทบทวนและปรับเปลี่ยน TOR ในส่วนอื่นๆ ให้สอดคล้องกับความเห็นของที่ประชุมในประเด็นต่างๆ ข้างต้น รวมทั้งขยายความเพิ่มเติมในส่วนคำว่า "Comprehensive Approach" ที่ปรากฏในข้อ ๒ ภายใต้หัวข้อ "Responsibilities" ของร่าง TOR ที่ได้ และเวียนให้ประเทศสมาชิกพิจารณาอีกครั้งก่อนการประชุม WC-FSL ครั้งต่อไป ในการนี้ ประเทศสมาชิกสามารถเตรียมการเพื่อเสนอความเห็นในเรื่องการกำหนดเป้าหมายของการรวมกลุ่มสาขาประกันภัยต่อที่ประชุม WC-FSL ในการประชุมครั้งต่อไป

สำนักเลขาธิการอาเซียนแจ้งให้ที่ประชุมทราบถึงโครงการให้ทุนสนับสนุนการศึกษาและจัดทำ Capacity Building Needs ในสาขาประกันภัยแก่ประเทศอาเซียนของธนาคารโลก ซึ่งเป็นโครงการใหม่ที่ได้แจ้งต่อที่ประชุม AIRM ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการอาเซียนขอความเห็นจากที่ประชุมว่าควรขอให้ธนาคารโลกแจ้งข้อมูลดังกล่าวต่อที่ประชุม WC-FSL ด้วยเช่นกันหรือไม่ ที่ประชุมมีความเห็นว่า AIRM เป็นผู้รับผิดชอบงานด้าน Capacity Building อยู่แล้วจึงไม่มีความจำเป็นที่ WC-FSL ต้องดำเนินการซ้ำซ้อนกัน โดย WC-FSL จะทำหน้าที่ให้ข้อมูลและสนับสนุน AIRM ในส่วนที่เกี่ยวข้องตามกระบวนการหรือเมื่อมีการร้องขอ ทั้งนี้ ขอให้ AIRM และธนาคารโลกแจ้งให้ WC-FSL ทราบถึงความคืบหน้าของโครงการฯ เป็นระยะ

๔. การดำเนินการทบทวนภาคผนวกว่าด้วยบริการด้านการเงิน (Annex on Financial Services) ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน

สืบเนื่องจากมติที่ประชุม WC-FSL ครั้งที่ ๓๒ ที่ให้มีการทบทวนภาคผนวกว่าด้วยบริการด้านการเงิน (Annex on Financial Services) ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน (ASEAN Framework Agreement on Services: AFAS) ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเพื่อจัดทำร่างภาคผนวกว่าด้วยบริการด้าน

การเงินของอาเซียนเพื่อใช้สำหรับการเจรจาการค้าบริการด้านการเงินภายในประเทศสมาชิกอาเซียนและระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา (Template on Financial Services Disciplines) ที่ประชุม WC-FSL จึงเห็นชอบให้มีการพิจารณาปรับปรุงภาคผนวกดังกล่าวให้เสร็จสิ้นภายในกลางปี ๒๕๕๖ เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียนในปี ๒๕๕๗ ซึ่งขณะนี้ สำนักเลขาธิการอาเซียนกำลังดำเนินการรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำ Template on Financial Services Disciplines ดังกล่าวพร้อมทั้งข้อมูลและบทวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบถึงสิ่งที่อาเซียนได้เคยผูกพันไว้ในความตกลงว่าด้วยการค้าบริการด้านการเงินกับประเทศคู่เจรจารวมถึงสิ่งที่แต่ละประเทศสมาชิกอาเซียนเคยผูกพันไว้ในความตกลงแบบทวิภาคี (Bilateral Free Trade Agreements: Bilateral FTAs) ที่ผ่านมา และจะทำการเวียนให้ประเทศสมาชิกรับทราบอีกครั้งหนึ่งเพื่อใช้เป็นข้อมูลตัวอย่างให้ประเทศสมาชิกพิจารณาปรับปรุง Template ต่อไป โดย Template ดังกล่าวจะมีลักษณะเป็น GATS Plus กล่าวคือเป็นความตกลงที่มีเนื้อหาและรายละเอียดเพิ่มเติมจากความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (General Agreement on Trade in Services: GATS) ภายใต้ WTO ซึ่งเนื้อหาใน Template จะครอบคลุมทุกสาขาบริการที่จะมีการเจรจาเพิ่มเติมในส่วนของข้อผูกพันการเปิดเสรีฯ (Schedule of Specific Commitments) ต่อไป ในการนี้ ประธานการประชุมได้ชี้แจงเพิ่มเติมถึงแนวคิดและวิธีการในการจัดทำร่างภาคผนวกฯ ว่าแนวคิดดังกล่าวถือเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีที่ประเทศสมาชิกอาเซียนจะได้ศึกษาและทำความเข้าใจกับสถานะของความตกลงว่าด้วยการค้าบริการด้านการเงินและสิ่งที่แต่ละประเทศเคยผูกพันไว้ใน Bilateral FTAs ของกันและกัน เพื่อจะนำไปสู่การเจรจาการค้าบริการด้านการเงินที่จะยกระดับข้อผูกพันการเปิดเสรีฯ ระหว่างสมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศ ให้มีความคืบหน้ามากขึ้น โดยประธานการประชุมเสนอว่า แต่ละประเทศสมาชิกควรกลับไปดำเนินการตามกระบวนการภายในของประเทศตนเพื่อหาข้อสรุปถึงผลประโยชน์ที่ดีที่สุดที่แต่ละประเทศสามารถขยายให้แก่กันได้ เพื่อสะท้อนถึงบทบาทของอาเซียนในการเป็นศูนย์กลาง (ASEAN Centrality) ของภูมิภาคและสนับสนุนการรวมกลุ่มเศรษฐกิจในภูมิภาค โดยผลประโยชน์ที่ให้เพิ่มขึ้น (Leverage) ระหว่างกันเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ในการเจรจา กับประเทศคู่เจรจานอกกลุ่มอาเซียน ไม่ว่าจะเป็นในกรอบ ASEAN+3, ASEAN+6 หรือคู่เจรจาอื่นๆ เพื่อขยายผลประโยชน์ระหว่างกันในภูมิภาค ทั้งนี้ ที่ประชุมมีความเห็นว่าการเจรจา เพื่อขยายผลประโยชน์ระหว่างกันภายในกลุ่มประเทศสมาชิก ๑๐ ประเทศนั้น ควรต้องให้ความระมัดระวังเป็นพิเศษในเรื่องความอ่อนไหวของข้อมูลเมื่อต้องมีการเวียนหรือส่งต่อข้อมูลระหว่างกัน เพื่อมิให้ข้อมูลรายละเอียดของผลประโยชน์รั่วไหลไปถึงประเทศนอกกลุ่มอาเซียนก่อนเวลาที่เหมาะสม ทั้งนี้ ที่ประชุมมีมติให้เริ่มเจรจาในเนื้อหาเกี่ยวกับหลักการพื้นฐานของ Template ในการประชุม WC-FSL ครั้งที่ ๓๕ ที่มีกำหนดจัดขึ้นในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

๕. ความตกลงว่าด้วยการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาของอาเซียน (ASEAN Agreement on Movement of Natural Persons: ASEAN MNP Agreement)

สืบเนื่องจากที่ประชุมคณะมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Council) ครั้งที่ ๕ ในเดือนตุลาคม ๒๕๕๓ ได้มีมติให้อาเซียนเจรจาจัดทำความตกลงว่าด้วยการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาของอาเซียน (ASEAN Agreement on Movement of Natural Persons: ASEAN MNP Agreement) เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายบุคลากรที่ประสงค์จะให้บริการในประเทศสมาชิกในสาขาที่เกี่ยวกับการค้าสินค้า การค้าบริการ และการลงทุน ซึ่งความตกลงและข้อผูกพันแนบท้ายความตกลงฯ ดังกล่าว จะส่งผลให้การเจรจาและการจัดทำข้อผูกพันเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินในประเด็นการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา (Mode4) ซึ่งปัจจุบันอยู่ในความรับผิดชอบของคณะทำงานเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน (Working Committee on Financial Services Liberalization: WC-FSL) ซึ่งเป็นคณะทำงานภายใต้

กรอบการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน ต้องถูกโอนย้ายไปเจรจาและดำเนินการร่วมกันกับการเจรจา Mode 4 ของสาขาบริการอื่นอีก ๑๑ สาขา ภายใต้การประชุมคณะกรรมการประสานงานด้านบริการของอาเซียน (Coordinating Committee on Services: CCS) ในความรับผิดชอบของรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Ministers: AEM) ซึ่งมีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศเป็นหัวหน้าคณะเจรจาโดยประเทศสมาชิกอาเซียนได้เจรจาจัดทำความตกลงดังกล่าวเสร็จสิ้นแล้วในเดือนตุลาคม ๒๕๕๕ และกำหนดให้มีพิธีลงนามความตกลงฯ ระหว่างการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งที่ ๒๑ ในวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ณ กรุงเทพมหานคร ในการนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการประสานงานด้านบริการของอาเซียน (Coordinating Committee on Services: CCS) ครั้งที่ ๗๐ เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๕ จึงมีมติกำหนดกรอบเวลาให้ประเทศสมาชิกอาเซียนดำเนินการตามกระบวนการภายในเพื่อรับรอง ASEAN MNP Agreement ที่ประเทศสมาชิกอาเซียนได้จัดทำขึ้น ให้แล้วเสร็จภายในเดือนตุลาคม ๒๕๕๕ อย่างไรก็ตาม ที่ประชุม WC-FSL มีความเห็นว่ายระยะเวลาตามกรอบเวลาดังกล่าวนั้นไม่เพียงพอที่ประเทศสมาชิกจะดำเนินการได้ทันตามกำหนด จึงมอบหมายให้สำนักเลขาธิการอาเซียนตรวจสอบถึงขั้นตอนการดำเนินการและกำหนดเวลาโดยรวมในการผลักดันความตกลงฉบับนี้ รวมถึงกระบวนการและขั้นตอนการดำเนินการของกรอบการเจรจาเปิดเสรีการค้าบริการของสาขาบริการอื่นอีก ๑๑ สาขา เพื่อให้ WC-FSL สามารถวางแผนการดำเนินการได้ถูกต้องทั้งนี้ ผู้แทนจากเวียดนามแสดงความกังวลว่า ด้วยข้อจำกัดด้านเวลา หากคณะทำงาน WC-FSL มีมติไม่เห็นด้วยกับหลักการของ ASEAN MNP Agreement แล้วจะไม่สามารถแสดงความเห็นเพื่อคัดค้านได้ทัน ซึ่งในประเด็นนี้ ประธานการประชุมให้ความเห็นว่า การคัดค้านความตกลงฯ ฉบับดังกล่าวซึ่งเป็นมติของที่ประชุมคณะมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Council) ครั้งที่ ๕ เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๓ นั้น คงเป็นเรื่องยาก ประเทศสมาชิกอาเซียนคงต้องดำเนินการตามมติดังกล่าว โดยที่ประชุม WC-FSL ยังคงสามารถหารือในเชิงวิชาการเกี่ยวกับความตกลงฯ ฉบับดังกล่าวได้

๖. ความคืบหน้าในการเจรจาความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย (ASEAN-India Free Trade Agreement: AIFTA) และ ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ญี่ปุ่น (ASEAN-Japan Comprehensive Economic Partnership: AJCEP)

ที่ประชุมมีมติให้สำนักเลขาธิการอาเซียนติดตามความคืบหน้าในการเจรจาความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย (AIFTA) และความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ญี่ปุ่น (AJCEP) อย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะในประเด็นเกี่ยวกับท่าทีของอินเดียที่แสดงความลังเลที่จะถอนประเด็น MNP ออกจากความตกลงฯ เพื่อแลกเปลี่ยนกับการที่อาเซียนจะยอมถอนภาคผนวกว่าด้วยการค้าบริการด้านการเงิน (Annex on Financial Services) ออกจากความตกลงฯ

๗. ความคืบหน้าและการดำเนินการเจรจาเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน

๗.๑ ความคืบหน้าการปฏิบัติตามข้อผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน รอบที่ ๕

สำนักเลขาธิการอาเซียนได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบถึงความคืบหน้าการปฏิบัติตามข้อผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน รอบที่ ๕ ว่า ทุกประเทศดำเนินการตามกระบวนการภายในเพื่อให้สัตยาบัน (Ratification Process) เสร็จสิ้นแล้ว เว้นแต่ประเทศกัมพูชาและประเทศอินโดนีเซีย ในส่วนของกรณียกเอกสารรายการที่ต้องการปกป้อง (Safeguard Lists) นั้น ทุกประเทศดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว เหลือเพียงประเทศอินโดนีเซียและประเทศลาว ซึ่งสำนักเลขาธิการอาเซียนขอให้

ประเทศที่ยังไม่เสร็จสิ้นการดำเนินการตามกระบวนการข้างต้น ดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนการประชุม WC-FSL ครั้งที่ ๓๕ อย่างไรก็ตาม ประเทศสมาชิกอาเซียนส่วนใหญ่ยังมีได้ยื่นรายการที่ประเทศได้ผูกพันเพิ่มเติม (List of Improved Commitments) ภายใต้ข้อผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียนรอบที่ ๕ (5th Package) มีเพียงมาเลเซียเท่านั้นที่ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว

๗.๒ สถานะการเจรจา รอบที่ ๖

ในการประชุมครั้งนี้ประเทศไทยได้ยื่นรายการขอเรียกร้อง (Request List) ต่อประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น (เอกสารแนบ ๑) นอกจากนี้ ยังมีประเทศมาเลเซียและประเทศสิงคโปร์ได้ยื่น Request List และประเทศฟิลิปปินส์ได้ยื่นรายการข้อเสนอ (Offer List) ต่อประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น (เอกสารแนบ ๒) ทั้งนี้ ประเทศฟิลิปปินส์ได้เคยยื่น Request List ในเบื้องต้นต่อประเทศสมาชิกอื่นไว้ในที่ประชุม WC-FSL ครั้งที่ ๓๒ แต่ยังมีได้มีการยื่นเอกสาร Request List อย่างเป็นทางการผ่านทางสำนักเลขาธิการอาเซียนแต่อย่างใด ใน การนี้ ที่ประชุมเห็นชอบให้แต่ละประเทศนำ Request List และ Offer List มาเจรจาวิภาคี (Bilateral Negotiations) ในการประชุม WC-FSL ครั้งที่ ๓๕

๘. การประชุมครั้งต่อไป

ประเทศบรูไนดารุสซาลามเสนอเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม WC-FSL ครั้งที่ ๓๕ ระหว่าง วันที่ ๔-๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ โดยสำนักเลขาธิการอาเซียนจะยืนยันวัน เวลาและสถานที่จัดประชุมให้ประเทศสมาชิกทราบอีกครั้ง